

Program merytoryczny

dla Teatru Lalek „Arlekin” im. Henryka Ryla w Łodzi

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UMOWY Z DNIA 7 CZERWCA 2017

Po wnikliwej analizie:

- dotychczasowej działalności Teatru Lalek „Arlekin”, zarówno w sferze realizacji widowisk teatralnych, jak i działań edukacyjnych oraz promocyjnych zamieszczonych na stronie internetowej teatru i zawartych w ogólnodostępnych materiałach
- obowiązujących w teatrze aktów normatywnych
- dokumentów finansowych

mając na względzie założenia:

- Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi,
- Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

biorąc pod uwagę własne doświadczenie wynikające z wykonywanych dotychczas zawodów:

- aktor
- wykładowca akademicki

oraz sprawowanych dotychczas funkcji:

- Członek Senatu AST im. St. Wyspiańskiego w Krakowie
- Członek Rady Wydziału Lalkarskiego AST Filia we Wrocławiu
- Członek Zarządu Głównego Związku Zawodowego Aktorów Polskich
- Przewodniczący KZ ZZAP przy Lubuskim Teatrze im. L. Kruczkowskiego w Zielonej Górze
- Wiceprzewodniczący MZK ZZAP przy Teatrze Ludowym w Krakowie oraz Lubuskim Teatrze w Zielonej Górze

a także po przeprowadzeniu szerokich konsultacji środowiskowych i uzyskaniu wstępnych deklaracji licznych twórców teatralnych w zakresie planowanej przyszłej współpracy.

przedstawiam następujący program merytoryczny dla Teatru Lalek „Arlekin”:

I.

Misja teatru

Po pierwsze lalka

Chciałbym zaproponować model teatru, który w nowatorski sposób nawiązywać będzie do najlepszych tradycji placówki założonej przez Henryka Ryla. Na tle zmieniających się mód i tendencji teatr ten pod rządami kolejnych dyrektorów zawsze wyróżniał się rzeczywistym przywiązaniem do lalkarskich środków wyrazu. Henryk Jurkowski opisując protoplastę „Arlekina” pisał: (...) *Ryl chciał służyć swojej publiczności i... lalce jako nosicielce artystycznych wartości.* Kierunek nadany przez założyciela łódzkiej sceny jest zbieżny z wizją teatru, który pragnę tworzyć. Sądzę, że na tle dzisiejszej oferty teatralnej miasta Łodzi wskazany wyróżnik nadal może i powinien stanowić istotną wartość kształtującą tożsamość Teatru Lalek „Arlekin”.

W kontekście nieustającej debaty na temat granicy teatru lalek najbliższe jest mi założenie, że o istocie tego teatru stanowi niezwykle moment nadania życia materii nieożywionej. Podobnie jak Henryk Ryl uważam za konieczne stałe podejmowanie eksperymentów formalnych, nie odchodząc jednak nadmiernie od tak nakreślonej istoty. Bliska jest mi przy tym również przedstawiona w ostatnim czasie przez Halinę Waszkiel propozycja użycia słowa „animant” jako obocznego dla „lalki”: *Animantem byłby zatem każdy przedmiot – materialny lub niematerialny (cień), człecopodobny lub nie, używany w teatrach tradycyjnych, jak pacynka, marionetka czy kukła (niezależnie od rodzaju animacji) – podlegający procesowi animacji, czyli ożywienia, przez artystę-animatora.* W zaproponowanym przeze mnie teatrze, posługującym się zróżnicowanymi środkami wyrazu, tak rozumiany animant (lalka) byłby zatem stałym i podstawowym punktem odniesienia. Pośród wykorzystywanych technik lalkarskich szczególne miejsce znajdzie się niewątpliwie dla maski, techniki niezwykle mi bliskiej z racji artystycznych zainteresowań i zawodowych doświadczeń. Pragnąłbym kontynuować na scenie „Arlekina” podjęte przeze mnie w dotychczasowych realizacjach badania możliwości wyrazowych tej właśnie formy. Zamierzenia te można postrzegać jako swoiste odwołanie do historii sceny, na którą Henryk Ryl wprowadził aktora w masce już w październiku 1949 roku.

Młody widz – najważniejszy odbiorca twórczości Teatru Lalek „Arlekin”

Proponuję drogę artystycznej ewolucji w stronę teatru skupionego na młodym widzu w wieku przedszkolnym i szkolnym. Teatru, który traktuje swojego odbiorcę w sposób poważny i odpowiedzialny. Janusz Korczak pisał: *Nie ma dzieci – są ludzie, ale o innej skali pojęć, innym zasobie doświadczenia, innych popędach, innej grze uczuć. Pamiętaj, że my ich nie znamy.* Teatr

powinien poznać swojego młodego widza, aby móc „uczyć, bawić i wychowywać”. Uczyć – poprzez szeroką ofertę warsztatów i teatralnych projektów, które rozwijać będą wyobraźnię, poczucie estetyki, wrażliwość i życiową mądrość. Bawić – zapraszając na spektakle realizowane na najwyższym poziomie artystycznym i wykonawczym, budzące radość z przeżytej przygody, satysfakcję z odkrytej tajemnicy, czy dreszcz strachu z powodu doświadczanych scenicznych zdarzeń. Wychowywać – stroniąc od nachalnego moralizatorstwa i wskazywania rozwiązań. Przede wszystkim zaś, traktując dziecięcego widza jako partnera do dyskusji, stymulować go do samodzielnego znalezienia odpowiedzi, pozwalających odkryć i zrozumieć samego siebie i otaczający nas świat.

Teatr „Arlekin” od początku swojego istnienia dawał świadectwo nietrafności stereotypu, według którego najmłodszy stanowią jedyną grupę odbiorców sztuki lalkarskiej. Także w proponowanym przeze mnie modelu teatru, obok propozycji dla dzieci stanowiących zasadniczą część repertuaru, znajdzie się miejsce na realizację kierowaną zarówno do młodzieży, jak i widza dorosłego.

Młoda sztuka

Checiałbym, aby ton w kierowanym przeze mnie teatrze nadawali przede wszystkim twórcy młodzi. Proponuję, by scena „Arlekina” obok artystów, którzy wypracowali już swoją zawodową pozycję, gościła również twórców debiutujących. Moim zamysłem jest stworzenie ponadto przestrzeni do skonfrontowania odwagi inscenizacyjnej początkujących reżyserów z tematami nietłumionymi, tradycyjnie tabuizowanymi. Bliskie są mi słowa wybitnego rosyjskiego reżysera i pedagoga Anatolija Wasiljewa, zawarte w orędziu z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru A.D. 2016, będące próbą opisu różnorodności tematów jakie powinien podejmować współczesny teatr: *Teatr może powiedzieć wszystko! O tym jak bogowie mieszkają w niebiosach, i o tym jak więźniowie tracą siły w jaskiniach, o tym jak namiętność uwzniośla, i o tym jak miłość niszczy, i o tym jak dobry człowiek nie jest potrzebny, i o tym jak oszustwo króluje, i o tym jak ludzie mieszkają w domach, a dzieci – w obozach dla uchodźców, i o tym jak się wraca na pustynię, i o tym jak rozstać się z ukochanym, teatr może opowiedzieć o wszystkim.*

Najwyższa jakość

Jestem przekonany o nieprzemijającej atrakcyjności lalkarskich środków wyrazowych, czego potwierdzeniem mogą być choćby takie spektakle jak *The Lion King* (reż. Julie Taymor), czy *War Horse* (reż. Marianne Elliott i Tom Morris). Jednocześnie, w mojej ocenie, dla uzyskania w pełni satysfakcjonującego efektu scenicznego konieczne jest odnalezienie dla tych środków współczesnej i przyciągającej koncepcji inscenizacyjnej, a także szczególna troska o każdy, nawet najmniejszy detal składający się na którekolwiek z tworzyw spektaklu. Pragnę, by w okresie mojej

dyrekcji, „Arlekin” kojarzony był z celebracją doskonałości kunsztu animacyjnego, najwyższą jakością tworzonych przedstawień i profesjonalizmem wykazywanym na wszystkich polach aktywności teatru.

Budowa silnego zespołu artystycznego

Jednym z priorytetowych zadań, jakie przed sobą stawiam jest budowa i utrzymanie silnego zespołu aktorskiego, świadomego swoich umiejętności warsztatowych i stale pracującego nad ich rozwojem. Środkiem do osiągnięcia tego celu wydaje mi się zapewnienie różnorodnych, atrakcyjnych i zarazem wymagających zadań aktorskich, możliwość współpracy z reżyserami reprezentującymi odmienne style pracy i estetyki wypowiedzi artystycznej, a także udział w warsztatach rozwijających umiejętności aktorskie.

Teatr interdyscyplinarny

Chciałbym zaproponować formułę działalności teatru, której cechą charakterystyczną będzie interdyscyplinarność, postrzegana jako wielość płaszczyzn okołoteatralnej aktywności – od przygotowania i realizowania widowisk teatralnych, poprzez warsztaty, czytania performatywne i wystawy, na organizacji konferencji środowiskowych oraz koncertów kończąc. Ten sposób postrzegania teatru wydaje mi się zbieżny z rodzajem twórczej aktywności dyrektora Henryka Ryla, u którego działalność artystyczna zawsze szła w parze z inicjatywą pedagogiczną i społeczną. Henryk Jurkowski pisał o nim tak : (...) *miał umysł praktyczny i odwagę społecznika. To określiło stosunek do teatru, który zawsze widział przez pryzmat widowni. Jej satysfakcję uważał za dobro najwyższe.* Tę tradycję zaspokajania potrzeb widowni podtrzymywali również kolejni dyrektorzy teatru.

Wierząc w ten rodzaj misji, a także uwzględniając dotychczasowy dorobek Teatru Lalek „Arlekin”, do którego odniosę się w poszczególnych propozycjach, przedstawiam poniżej narzędzia służące jej realizacji.

II.

Repertuar

Podstawowe kryterium podziału spektakli

Proponowany przeze mnie repertuar pragnę oprzeć na zasadzie różnorodności form scenicznych (w tym m.in. spektakle muzyczne, widowiska plenerowe, koncerty, czytania performatywne). Tworzoną w ten sposób ofertę repertuarową pragnę podzielić według podstawowego kryterium wieku widza:

- przedstawienia inicjacyjne dla najmłodszych widzów, tzw. najnajów (0-3 lat)
- spektakle dla dzieci (w wieku przedszkolnym i szkolnym)
- spektakle dla młodzieży
- spektakle dla dorosłych

Cykl „Bez tabu”

(październik 2018, maj/czerwiec 2020, wrzesień/październik 2021)

Niezależnie od powyższego podziału teatr wyszczególnić będzie zasygnalizowany wcześniej cykl „Bez tabu” podejmujący tematy tradycyjnie pojmowane jako niełatwe w dialogu z dzieckiem, jak samotność, choroba, czy wykluczenie.

Scena Debiutów Reżyserskich

(listopad/grudzień 2020, listopad/grudzień 2021)

Jako wykładowca Akademii Sztuk Teatralnych mam możliwość obserwacji rezultatów pracy studentów kierunku reżyserii – specjalność: reżyseria teatru lalek. Uważam, że teatr „Arlekin” powinien być miejscem profesjonalnego debiutu absolwentów wydziałów reżyserii teatru lalek. W tym celu mam zamiar podjąć stałą współpracę z Wydziałem Lalkarskim Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu oraz Wydziałem Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie, polegającą na realizacji spektakli dyplomowych studentów ww. wydziałów w Teatrze „Arlekin”. Mam nadzieję, że podstawą projektu Sceny Debiutów Reżyserskich stanie się zasada partycypowania uczelni w kosztach realizacji spektaklu. Udało mi się pozyskać stosowne zapewnienia dziekanów obu polskich wydziałów lalkarskich o chęci podjęcia takiej współpracy.

Konkurs dla Młodych Reżyserów

(luty/marzec 2022)

Proponuję rozpisanie konkursu na najlepszą eksplikację reżyserską tekstu nagrodzonego w Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży organizowanego przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Konkurs skierowany będzie do studentów ostatniego roku kierunku reżyserii teatru lalek oraz reżyserów, którzy nie ukończyli 35 lat. Uczestnicy konkursu otrzymają możliwość wyboru sztuki z listy przygotowanej wspólnie przez teatr „Arlekin” oraz Centrum Sztuki Dziecka. Autorzy dwóch lub trzech najciekawszych projektów przygotowują dramatyzowane czytania z aktorami teatru „Arlekin”. Po publicznej prezentacji, powołane przez teatr i CSD jury konkursowe, dokona wyboru zwycięzcy, który wyreżyseruje wybrany tekst na scenie „Arlekina”.

Plany repertuarowe

Zywię nadzieję, że możliwości finansowe teatru i działania podejmowane celem pozyskania zewnętrznych środków na podstawową działalność statutową pozwolą na utrzymanie zasady prezentowania co najmniej czterech premier w sezonie artystycznym. Jednocześnie planuję kształtować tematykę premier w sposób umożliwiający teatrowi wzięcie udziału w konkursach organizowanych przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: Konkurs na Inscenizację Dawnych Dziel Literatury Polskiej *Klasyka Żywa* (premiery listopad/grudzień 2020), Ogólnopolski Konkurs na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej (premiery maj/czerwiec 2021, luty/marzec 2022).

Na podstawie pozyskanych wstępnych deklaracji poszczególnych reżyserów i twórców teatralnych w odniesieniu do możliwych terminów planowanych realizacji, proponuję następujący plan repertuarowy:

Rok 2018

1. **Huśtawka** Timo Parvela, Virpi Talvitie (prapremiera)

Przybliżony termin: październik 2018 r. (otwarcie sezonu 2018/2019)

Reżyseria, adaptacja: Przemysław Jaszczak

Scenografia: Zuzanna Srebrna

Muzyka: Urszula Chrzanowska

Choreografia: Michał Ratajski

Teksty piosenek: Magda Żarnecka

Kategoria wiekowa: dzieci

Cykl: Bez tabu

2. **Balladyna** Juliusz Słowacki

(Obchody jubileuszu 70-lecia Teatru Lalek „Arlekin”. Czytanie performatywne w ramach projektu „My, dzieci Ryla – Hommage à Ryl” przygotowanego przez p.o. dyrektora Joannę Ossowską-Struszczyk)

Termin: 15-16 grudnia 2018 r.

Reżyseria: Wojciech Brawer

Kategoria wiekowa: dzieci, młodzież, dorośli

Rok 2019

1. **O dwóch takich, co ukradli księżyc** Kornel Makuszyński

Przybliżony termin: luty 2019 r.

Reżyseria: Jerzy Jan Połński
Scenografia: Marika Wojciechowska
Muzyka: Łukasz Damrych
Kategoria wiekowa: dzieci

2. **Królowa Śniegu** Hans Christian Andersen/ **Doktor Dolittle i jego zwierzęta** Hugh Lofting

Przybliżony termin: czerwiec 2019 r. (zamknięcie sezonu 2018/2019)

Reżyseria, adaptacja: Jerzy Bielunas
Scenografia: Anna Chadaj/Elżbieta Terlikowska
Muzyka: Mateusz Pospieszalski/Tomasz Luc
Kategoria wiekowa: dzieci

3. **Iwona, księżniczka Burgunda** Witold Gombrowicz

(Spektakl z wykorzystaniem techniki gry w masce)

Przybliżony termin: wrzesień 2019 r. (otwarcie sezonu 2019/2020)

Reżyseria: Wojciech Brawer
Scenografia: Mateusz Mirowski
Plastyka ruchu scenicznego: Ewelina Ciszewska
Kategoria wiekowa: młodzież i dorośli

4. **Płonące świece** Bella Chagall

(spektakl z towarzyszeniem cyklu warsztatów prowadzonych przez teatrologa i kulturoznawcę Katarzynę Kuropatwę-Pik)

Przybliżony termin: grudzień 2019 r.

Reżyseria: Joanna Gerigk
Kategoria wiekowa: dzieci i młodzież

Rok 2020

1. Podstawa literacka do ustalenia (spektakl muzyczny)

Przybliżony termin: luty/marzec 2020 r.

Reżyseria: Ewelina Pietrowiak
Kategoria wiekowa: dzieci, młodzież, dorośli

2. **Trzy siostrzyczki** Suzanne Lebau/ **Filip i Mama, która zapomniała** Pija Lindenbaum

Przybliżony termin: maj/czerwiec 2020 r. (zamknięcie sezonu 2019/2020)

Reżyseria: Agata Kucińska
Scenografia: Michał Dracz
Muzyka: Sambor Dudziński
Kategoria wiekowa: dzieci
Cykl: Bez tabu

3. Podstawa literacka spektaklu do ustalenia spośród baśni braci Grimm lub Hansa Christiana Andersena
(Spektakl łączący konwencje teatru lalki i maski)
Przybliżony termin: wrzesień/październik 2020 r. (otwarcie sezonu 2020/2021)
Reżyseria: Martyna Majewska
Konsultacje w zakresie gry aktorskiej w masce: Wojciech Brawer
Dramaturgia: Agnieszka Wolny-Hamkało
Kategoria wiekowa: dzieci, młodzież, dorośli

4. Podstawa literacka spektaklu do ustalenia spośród klasycznych dzieł literatury polskiej
(Spektakl prezentowany w ramach Sceny Debiutów Reżyserskich absolwentów Wydziałów Lalkarskich we Wrocławiu i Białymstoku, tworzony z myślą o Konkursie na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej *Klasyka Żywa*)
Przybliżony termin: listopad/grudzień 2020 r.
Kategoria wiekowa: dzieci

Rok 2021

1. Podstawa literacka spektaklu do ustalenia spośród współczesnych dzieł literatury światowej
Przybliżony termin: luty/marzec 2021 r.
Reżyseria: Magdalena Miklasz
Kategoria wiekowa: dzieci

2. Podstawa dramaturgiczna do ustalenia spośród utworów Maliny Prześlugi, Marty Guśniowskiej i Marii Wojtylko
(spektakl przygotowany z myślą o Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej)
Przybliżony termin: maj/czerwiec 2021 r. (zamknięcie sezonu 2020/2021)
Reżyseria: Robert Drobniuch
Scenografia: Katarzyna Proniewska-Mazurek
Muzyka: Jerzy Bielski

Kategoria wiekowa: dzieci, młodzież, dorośli

3. **Wojna w małym pokoju** na podstawie **Wojny** Gro Dahle, Kaia Dahle Nyhus
Przybliżony termin: wrzesień/październik 2021 r. (otwarcie sezonu 2012/20122)
Reżyseria: Bartosz Kurowski
Kategoria wiekowa: dzieci
Cykl: Bez tabu
4. Podstawa literacka spektaklu do ustalenia spośród klasycznych baśni literatury światowej
(Spektakl prezentowany w ramach Sceny Debiutów Reżyserskich absolwentów Wydziałów Lalkarskich we Wrocławiu i Białymstoku)
Przybliżony termin: listopad/grudzień 2021 r.
Kategoria wiekowa: dzieci

Rok 2022

1. Podstawa literacka do ustalenia w wyniku konkursu
(Spektakl prezentowany w ramach Konkursu dla Młodych Reżyserów na projekt realizacji scenicznej tekstu nagrodzonego w Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży organizowanego przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu)
Przybliżony termin: luty/marzec 2022 r.
Reżyseria: zwycięzca Konkursu Dla Młodych Reżyserów
Kategoria wiekowa: dzieci/młodzież
2. Podstawa literacka spektaklu do ustalenia spośród klasycznych baśni literatury światowej
Przybliżony termin: maj/czerwiec 2021 r. (zamknięcie sezonu 2021/2022)
Reżyseria: Ewa Piotrowska
Kategoria wiekowa: dzieci

Realizację powyższych propozycji repertuarowych uzależniam od możliwości finansowych teatru oraz dostępności twórców.

Scena Prezentacji Aktorskich

Zamierzam utrzymać możliwość realizacji własnych projektów teatralnych przez aktorów, przy jednoczesnym klarownym określeniu zasad działania tej sceny. Chciałbym, aby była to przestrzeń do rozwoju i prezentowania indywidualnej wrażliwości artystycznej członków zespołu aktorskiego oraz eksploracji oryginalnych przestrzeni dla ich przedstawiania.

III.

„Arlekin” w kontekście działalności innych instytucji kultury na terenie miasta Łodzi. Konkurencja i współpraca.

Współcześnie Teatr Lalek „Arlekin” funkcjonuje w przestrzeni niezwykle bogatej oferty kulturalnej proponowanej przez różnorodne instytucje prowadzące swoją działalność na terenie miasta Łodzi. Jest to zdecydowanie najbardziej zróżnicowana i najszersza oferta, z którą przyszło się konfrontować teatrowi w jego historii. W Łodzi istnieje 20 muzeów, w tym unikalne na skalę Europy Centralne Muzeum Włókiennictwa, jedyne w Polsce Muzeum Kinematografii, Muzeum Animacji, czy Muzeum Książki Artystycznej, a także Muzeum Sztuki z największymi zbiorami sztuki współczesnej w Polsce. Widzów kusi swoją ofertą niemal 20 scen teatralnych, powstają kolejne galerie i kina. W mieście istnieje jedna z największych w kraju sieć bibliotek miejskich. W ostatnim czasie krajobraz ten wzbogacony został ponadto o pełniącą funkcje kulturalno-artystyczne i edukacyjne nowoczesną instytucję pod nazwą „ECI Łódź – Miasto Kultury” proponującą swoim odbiorcom szeroką ofertę programową (m.in. planetarium, czy ścieżki edukacyjne).

W moim przekonaniu szansą dla teatru na funkcjonowanie i rozwój w przyszłości jest z jednej strony wyróżnianie się ofertą i wizerunkiem na tle podobnych lub konkurencyjnych propozycji innych instytucji, z drugiej zaś podejmowanie ścisłej współpracy z możliwie licznymi podmiotami rynku kultury. W kwestii podstawowego wyróżnika sceny „Arlekina” przedstawiłem już swoje stanowisko we wstępnej części niniejszego dokumentu, zatytułowanej „Misja teatru”. Jednocześnie nawiązałem w ten sposób do tradycji tej placówki, stanowiącej jedną z najstarszych instytucji kultury w Łodzi. W tym miejscu pragnę odnieść się do planowanej współpracy z potencjalnymi partnerami na terenie miasta.

Teatr Pinokio w Łodzi

termin realizacji: lata 2019-2022

Po przeprowadzeniu wstępnych rozmów z dyrektorem Teatru „Pinokio” w Łodzi, Panem Konradem Dworakowskim, dostrzegam szansę na próbę konstruowania w przyszłości uzupełniających się wzajemnie ofert repertuarowych obu teatrów. Jednocześnie dyrektor Dworakowski wyraził zainteresowanie podjęciem wspólnych wysiłków w zakresie działań o charakterze edukacyjnym i społecznym zgodnych z założeniami **Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi**.

Wspieranie rozwoju środowiska teatru amatorskiego

termin realizacji: lata 2020-2022

Dostrzegając dużą aktywność środowiska teatru amatorskiego w Łodzi proponuję przegląd najciekawszych spektakli grup teatralnych reprezentujących szkoły, domy kultury, czy placówki oświatowo-wychowawcze. Przykładem tego typu działania może być podjęcie współpracy z Bałuckim Domem Kultury, który od blisko 40 lat organizuje Ogólnopolski Festiwal Teatru Młodych „Dziatwa”. Uważam, że dla amatorskich grup teatralnych możliwość prezentacji swojej twórczości na profesjonalnej scenie stanowić będzie rodzaj nobilitacji, a przede wszystkim może stać się sposobnością do wymiany doświadczeń i dyskusji. Będzie też formą budowania pozycji Teatru Lalek „Arlekin” jako miejsca inicjującego i stymulującego życie kulturalne Łodzi.

Projekt jest zgodny z założeniami **Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi (rozwijanie kapitału społecznego)**

Program ofert dla grup zorganizowanych

termin realizacji: lata 2018-2022

Pragnę kontynuować dotychczasowy program teatru „Arlekin” kierowany do grup zorganizowanych, zakładający tworzenie wspólnej oferty we współpracy z partnerami zewnętrznymi: INSPIRO Akademia Twórczego Rozwoju, Pracownia Plastyczna Sizału, Experymentarium, Muzeum Kinematografii, Centrum Tańca i Zabawy Twister, Grota Solna Relax, Aquapark Fala, SE-MA-FOR Muzeum Animacji, Muzeum Papieru i Druku, Momakin, Restauracja u Kretschmera. Dotychczasowy program zamierzam wzbogacić o współpracę z Działem Widowisk Lalkowych Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, dysponującego ogromnymi zbiorami z zakresu scenografii teatru lalek. Sądzę, że wizyta w Muzeum połączona z uczestnictwem w spektaklu „Arlekina” stanowić może atrakcyjną propozycję, wpisującą się w strategię marketingową teatru, która polegać powinna między innymi na budowaniu więzi poprzez projektowanie doświadczeń odbiorców kultury.

Dotknij Teatru

termin realizacji: lata 2019-2022

Zamierzam aktywnie zaangażować się w ogólnopolski projekt Dotknij Teatru zorganizowany co roku z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Powstała w Łodzi w 2010 roku inicjatywa twórczego spotkania artystów teatru i widzów stała się obecnie programem o ogólnopolskim zasięgu. W ramach tej akcji planuję podjąć takie działania jak: prezentacja spektakli, warsztaty teatralne, czytania performatywne, czy próby otwarte. Realizacja tego zamierzenia wiązać się będzie ze współpracą z Poleskim Ośrodkiem Sztuki w Łodzi, pełniącym funkcję operatora projektu.

POLUNIMA

termin realizacji: lata 2018-2022

Naturalnym partnerem „Arlekina” w zakresie działalności na rzecz propagowania i rozwoju dziedziny sztuki lalkarskiej jest polski ośrodek Union Internationale de la Marionnette (UNIMA) – POLUNIMA. Instytucja ta, powstała z inicjatywy Henryka Ryla i Henryka Jurkowskiego, od ponad półwiecza znajduje swoją siedzibę w budynku teatru „Arlekin”. Ta chlubna tradycja zobowiązuje do podejmowania dalszych wspólnych wysiłków na rzecz inicjowania i organizowania współpracy lalkarzy praktyków i teoretyków, jak również wszystkich zainteresowanych rozwojem lalkarstwa.

IV.

Współpraca ponadregionalna z innymi instytucjami kultury i podmiotami zewnętrznymi

Wydziały Lalkarskie

termin realizacji: lata 2018-2022

Jak zasygnalizowałem przy okazji prezentacji oferty repertuarowej, pozyskałem zapewnienia dziekanów obu polskich wydziałów lalkarskich o chęci podjęcia współpracy w przypadku objęcia przeze mnie dyrekcji teatru „Arlekin”. Jednym z jej kluczowych elementów byłoby stworzenie Sceny Debiutów Reżyserskich przy teatrze. Dla uczelni jest to możliwość ułatwienia zawodowego startu swoim absolwentom, dla teatru zaś, korzystna finansowo okazja realizacji założonej idei „młodej sztuki” oraz kontynuowania tradycji poszukiwań artystycznych.

Teatry Lalek

termin realizacji: lata 2018-2022

Moja wieloletnia obecność i aktywność w środowisku lalkarskim pozwala mi również żywić nadzieję na podjęcie różnorodnych form współdziałania z innymi, polskimi teatrami lalkowymi. Przykładem mogą być tu Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu oraz Teatr Maska w Rzeszowie, których dyrektorzy zadeklarowali gotowość przyszłej współpracy artystycznej i organizacyjnej. Kooperacja mogłaby przykładowo polegać na gościnnych prezentacjach spektakli, wspólnych projektach i inicjatywach teatralnych, czy wspólnych akcjach promocyjnych.

Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

termin realizacji: luty/marzec 2022

Jak już uprzednio wspomniałem, we współpracy z Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu planuję zorganizować Konkurs dla Młodych Reżyserów na najlepszą eksplikację reżyserską tekstu nagrodzonego w Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży. Projekt ten promować będzie jednocześnie twórczość młodych reżyserów oraz nowe, wartościowe teksty dramatyczne tworzone z myślą o młodym odbiorcy.

Narodowe Centrum Kultury

termin realizacji: lata 2019-2022

Zamierzam podjąć współpracę z Narodowym Centrum Kultury w ramach którego prowadzony jest program „Staże w instytucjach kultury”. Program ten umożliwia studentom szkół artystycznych i kierunków humanistycznych zdobycie teoretycznej i praktycznej wiedzy dotyczącej zasad funkcjonowania i specyfiki pracy w placówkach prowadzących działalność kulturalną. W ten sposób beneficjentami programu stają się jednocześnie instytucje kultury, uzyskujące pomoc w realizacji swoich bieżących zadań ze strony osób podejmujących aktywność w formule wolontariatu. Uczestnictwo w programie może stanowić dla teatru realną oszczędność środków finansowych niezbędnych dla realizacji takich zadań jak: promocja teatru, praca przy organizacji wydarzeń okoloteatralnych, przygotowanie i prowadzenie oferty edukacji teatralnej.

Uczestnictwo w akcjach ogólnopolskich

termin realizacji: lata 2019-2022

Naturalnym przejawem aktywności teatru jest jego uczestnictwo w różnorodnych akcjach kulturalnych o zasięgu ogólnopolskim. Przykładem mogą być tu: Dzień Teatru Publicznego (w tym akcja „Bilet za grosze”) realizowany we współpracy z Instytutem Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie oraz impreza kulturalna Noc Muzeów – akcja, w którą „Arlekin” włączył się już w poprzednich latach.

V.

Edukacja i pedagogika teatralna

Rozwijając ideę teatru postrzeganego jako miejsce działań interdyscyplinarnych, proponuję wyodrębnić w strukturze organizacyjnej teatru Dział Edukacji Teatralnej. Do jego zadań należałoby prowadzenie działalności polegającej głównie na przygotowaniu i realizowaniu szerokiej oferty warsztatowej. Do realizacji tego celu zamierzam zaangażować członów zespołu aktorskiego, a także współpracujących z teatrem reżyserów i pedagogów teatru.

I. Warsztaty teatralne w siedzibie teatru:

warsztaty teatralne dla dzieci (7-11 lat)

termin realizacji: lata 2018-2022

Cele: pobudzanie i rozwijanie wrażliwości artystycznej i wyobraźni, nauka pracy w grupie, rozwój zdrowego poczucia własnej wartości i pewności siebie.

Cykliczność zajęć: nabór do grupy na początku sezonu teatralnego, spotkania raz w tygodniu.

Czas trwania: 1 godz. 45 min.

Warsztaty kończyłyby się pokazem otwartym dla rodziców, nauczycieli i zaproszonych gości na scenie teatru „Arlekin”.

warsztaty teatralne dla młodzieży szkolnej

termin realizacji: lata 2019-2022

Cele: rozwój predyspozycji artystycznych, praca nad ciałem i głosem, nauka pracy w grupie, poznanie technik aktorskich i improwizacyjnych.

Cykliczność zajęć: nabór do grupy na początku sezonu teatralnego, spotkania raz w tygodniu.

Czas trwania: 2 godziny.

Warsztaty kończyłyby się pokazem otwartym na scenie teatru „Arlekin”.

warsztaty teatralne dla seniorów (60+)

termin realizacji: lata 2020-2022

Cel: nawiązanie współpracy z Uniwersytetami Trzeciego Wieku oraz Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi celem stworzenia wspólnego projektu aktywizacji społecznej i kulturowej seniorów.

Cykliczność zajęć: nabór do grupy na początku sezonu teatralnego, spotkania raz w tygodniu.

Czas trwania: 2 godziny.

Warsztaty kończyłyby się pokazem efektów pracy na scenie teatru „Arlekin” oraz w wybranych lokalizacjach w porozumieniu z Uniwersytetami.

Projekt jest zgodny z założeniami Polityki Rozwoju Kultury 2020- dla Miasta Łodzi (Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców miasta w kulturze – kulturalna aktywizacja pokolenia 60+)

warsztaty Mistrzowskie dla nauczycieli i instruktorów szkolnych oraz amatorskich grup teatralnych

termin realizacji: lata 2019-2022

Cel: rozwój umiejętności kreatywnych nauczycieli i instruktorów, pozyskanie przez instruktorów

wiedzy na temat konstruowania spektaklu (od wyboru tekstu, po kształtowanie sytuacji scenicznych), poznanie ćwiczeń warsztatowych do wykorzystania w pracy z dziećmi i młodzieżą, poznanie technik lalkowych, zdobycie umiejętności konstruowania prostych lalek i elementów scenograficznych.

Cykliczność: tematyczne zajęcia odbywane co miesiąc przez okres 3 miesięcy w sezonie teatralnym.

Czas trwania: 6 godzin, z możliwością rozbicia na spotkania 2x3 godziny.

pospektaklowe warsztaty tematyczne

termin realizacji: lata 2018-2022

Dyskusja oraz twórcze działania (plastyczne, literackie, ruchowe) nawiązujące do tematyki obejrzanego przez dzieci przedstawienia. Podczas warsztatu dzieci pogłębiają wiedzę na temat poruszanego w przedstawieniu problemu i przedstawiają swój sposób widzenia oraz możliwe rozwiązania.

Cykliczność: warsztaty towarzyszące wybranym spektaklom.

Czas trwania: około 45 minut.

warsztaty „Słowo i obraz”

termin realizacji: lata 2019-2022

Propozycja warsztatów dla całej rodziny. Cykl czytań aktorskich, podczas których aktorzy teatru przybliżą dzieciom i ich rodzinom największe dzieła polskiej poezji klasycznej i współczesnej. Czytanie wierszy będzie wstępem do wspólnych rodzinnych działań plastycznych, moderowanych przez aktorów i artystów teatru „Arlekin”.

Lista proponowanych autorów do wyboru:

J. Tuwim, J. Brzechwa, M. Konopnicka, W. Badalska, W. Chotomska, D. Gellner, J. Papuzińska, L.J. Kern, M. Strzałkowska, D. Wawilow, P. Baręsewicz, J. Porazińska, R. Lasota, W. Bełza, H. Niewiadomska, M. Podobińska, A. Kamieńska, J. Kulmowa, M. Rusinek.

Cykliczność: dwa razy w sezonie.

Czas trwania: 60 minut.

„Teatr od kuchni”

termin realizacji: lata 2018-2022

Spotkanie po spektaklu, podczas którego grupa widzów poznaje teatr od kulis: możliwości techniczne sceny, wygląd zaplecza sceny, garderoby, pracownię. Widzowie zostaną również zapoznani z technikami lalkowymi i będą mogli spróbować swoich sił w animacji przygotowanych form plastycznych.

Cykliczność: w zależności od zapotrzebowania.

Czas trwania: 60 minut.

Program Lato w Teatrze.

termin realizacji: lata 2019-2022

Moim zamierzeniem jest również udział Teatru Lalek „Arlekin” w programie Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego realizowanym ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którego najważniejszym elementem jest konkurs grantowy adresowany do teatrów, samorządowych instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych – ośrodków, które w okresie letnich wakacji szkolnych chciałyby zorganizować warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży, zakończone pokazem spektaklu.

Cykliczność: program coroczny, realizowany w lipcu.

Czas trwania: dwa tygodnie.

Warsztaty w ramach Programu Rezydencji Artystycznych

termin realizacji: 2020 rok

Projekt wpisuje się w cele Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi

Cel 4.2: Wsparcie uznanych twórców kultury

Działania: opracowanie i wdrożenie Programu Rezydencji Artystycznych

Zamierzam ubiegać się o pozyskanie środków zewnętrznych (dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ewentualnie środki z Funduszy Unijnych) celem zrealizowania programu rezydencji artystycznej w teatrze „Arlekin” uznanego w świecie artysty teatru lalek. Planuję podjąć starania o przyjazd do Łodzi francuskiego twórcy Philippe’a Genty, założyciela legendarnej grupy Compagnie Philippe Genty. Artysta kojarzony jest przede wszystkim z kreowaniem na scenie niezwykle atrakcyjnych i sugestywnych obrazów przy zastosowaniu metody łączenia różnorodnych środków artystycznej wypowiedzi: lalek, tańca, pantomimy, gry światła i cienia, muzyki i dźwięku.

Planowana rezydencja artystyczna ma na celu nawiązanie przez cenionego artystę kontaktu z lokalnymi przedstawicielami świata sztuki, wymianę doświadczeń oraz stworzenie warunków dla kreatywnej wymiany poglądów i dzielenia się umiejętnościami. Podczas rezydencji zrealizowane zostaną tygodniowe warsztaty teatralne poprowadzone przez francuskiego twórcę. Uczestnikami zajęć będą członkowie zespołu artystycznego teatru, a całość wieńczyć będzie publiczna prezentacja efektów pracy.

W przypadku braku możliwości odbycia rezydencji przez Philippe’a Genty pragnąłbym zaprosić do przeprowadzenia analogicznych warsztatów amerykańskiego artystę Basila Twista. Twórczość nowojorczyka, lalkarza w trzecim już pokoleniu, wyróżnia się zmiennością stylów oraz częstym

zderzaniem najstarszych, tradycyjnych technik lalkowych z całego świata z eksperymentalnymi, autorskimi formami, wykorzystującymi najnowsze zdobycze techniki. Realizacje Twista opisywane bywają jako emanacja nieskrępowanej wyobraźni, przekraczającej za każdym razem kolejne, artystyczne granice.

Cykliczność: wydarzenie jednorazowe.

Czas trwania: jeden tydzień.

2. Warsztaty teatralne poza siedzibą teatru:

„Pierwszy krok”

termin realizacji: lata 2019-2022

Projekt wpisuje się w cele Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi

Cel 3.2: Rozwijanie kompetencji kulturowych mieszkańców poprzez edukację kulturalną

Działania: stworzenie międzysektorowego miejskiego programu edukacyjnego obejmującego wspólne działania instytucji kulturalnych, oświatowych i organizacji pozarządowych

Bazując na osobistych doświadczeniach zdobytych podczas realizacji autorskiego programu warsztatów w ramach projektu „ABC Teatru”, realizowanego we współpracy z Zielonogórskim Ośrodkiem Kultury, chciałbym pozyskać akceptację i dofinansowanie ze strony władz samorządowych miasta Łodzi na realizację projektu „Pierwszy krok”. Projekt zakłada cykl autorskich lekcji teatralnych prowadzonych w placówkach edukacyjnych miasta (szkołach podstawowych i ponadpodstawowych). Lekcje w wymiarze 3x45 min. obejmowałyby elementy zabawy w teatr, rozwijające wiedzę o teatrze (w tym teatrze lalek), wrażliwość na sztukę, wyobraźnię oraz ekspresję werbalną i emocjonalną. Byłyby również narzędziem do budowania pozytywnego wizerunku teatru oraz właściwych relacji z potencjalnym widzem.

Cykliczność: w zależności od zapotrzebowania oraz polityki kulturalnej władz miasta.

Czas trwania: 135 minut.

„Teatr w świetlicy”

termin realizacji: lata 2021-2022

Pragnę podjąć współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi w celu organizacji warsztatów teatralnych dla dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego na terenie Łodzi. Zamierzam pozyskać na ten cel środki z Funduszy Europejskich oraz ze środków miejskich.

Cykliczność: projekt realizowany w bloku miesięcznym raz w sezonie, częstotliwość spotkań – raz w tygodniu.

Czas trwania: 60 minut.

Projekt jest zgodny z założeniami Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi

(zwiększenie uczestnictwa mieszkańców miasta w kulturze – działania w obszarze rewitalizacji społecznej mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu)

VI.

Koncepcja budowania publiczności oraz plan działań komunikacyjno-promocyjnych

Współcześnie, na rynku wzmożonej konkurencyjności oraz dynamicznych przemian w sferze społeczno-kulturalnej, trudno budować ofertę teatru bez szczególnej uwagi nakierowanej na widza, jego zmieniające się potrzeby i oczekiwania. Instytucje kulturalne *zmuszone są do przedefiniowania oferty i działań w kierunku tworzenia zdolności do generowania niezapomnianych doznań, które konsument odbiera na poziomie zmysłowym, emocjonalnym, intelektualnym, behawioralnym oraz relacyjnym* (Schmitt B.H. 1999, Experiential Marketing, "Journal of Marketing Management"). Założenie to leży u podłoża koncepcji marketingu doświadczeń, która w moim przekonaniu znajduje pełne zastosowanie w przypadku działalności instytucji teatralnych. W swoich planach odnoszących się do strategii budowania publiczności w szczególności pragnę skupić się na procesie kształtowania więzi z widzem w oparciu o świadome projektowanie jego doświadczeń w kontakcie z teatrem. Wychodząc z tego założenia proponuję następujące rozwiązania:

Baza pozytywnych emocji

Uprzednio pozwoliłem już sobie wskazać szereg działań mających na celu pogłębienie więzi z widzami teatru, dotarcie do nowych grup odbiorców oraz poszerzanie bazy ich pozytywnych doświadczeń łączonych z „Arlekinem”. W tym miejscu warto jedynie przypomnieć niektóre z nich: szeroka oferta warsztatowa skierowana między innymi do osób nie stanowiących „naturalnego” widza teatru lalkowego, współpraca z licznymi partnerami z regionu łódzkiego owocująca zwiększeniem atrakcyjności oferty teatru, aktywne wsparcie ruchów teatru amatorskiego.

Ujednolicenie wizerunku teatru

termin realizacji: lata 2019-2020

Zharmonizowanie oraz uatrakcyjnienie pod względem graficznym i kolorystycznym broszur, plakatów, programów, ulotek i innych materiałów reklamowych i informacyjnych teatru. W

dalszej perspektywie planuję ogłoszenie konkursu na system identyfikacji wizualnej teatru obejmujący m.in.: adaptację logotypu, księgę identyfikacji wizualnej, materiały oparte na bazie logotypu – papier firmowy, zaproszenia, bilety, plakaty, foldery reperturowe, programy, banery, elementy interaktywne na stronę www i media społecznościowe.

Rewitalizacja strony internetowej teatru oraz zwiększenie intensywności promocji teatru w mediach społecznościowych

termin realizacji: lata 2019-2022

Planuję poprawę przejrzystości zamieszczanych na stronie internetowej treści, designu strony pod kątem użyteczności, a także konstrukcji jej nawigacji pod względem przyjazności dla użytkownika. Jako przykład koniecznych zmian na stronie internetowej teatru postrzegam również potrzebę zwiększenia atrakcyjności szaty graficznej i estetycznych walorów publikowanych materiałów, a w końcu ujednoczenie pod względem redakcyjnym i kompozycyjnym poszczególnych zakładek witryny. Powyższe uwagi odnoszą się również do pozostałych kanałów komunikacji internetowej, w tym Facebooka, Instagrama, kanału na YouTube oraz systemu typu newsletter. Aktywność w przestrzeni wirtualnej stanowić powinna spójną, skorelowaną oraz intensywną kampanię wizerunkową i informacyjną placówki. Obecnie to właśnie ta forma komunikacji z odbiorcą jest jedną z najskuteczniejszych, również w przypadku adresatów młodych i bardzo młodych. Teatr musi między innymi wykazywać stałą troskę o przekazywanie pełnej i aktualnej informacji na temat swojej działalności poprzez portale regionalne, portale dla rodziców i dzieci, czy portale teatralne i kulturalne. Konieczne będzie także ciągłe poszukiwanie nowych narzędzi wykorzystywanych w świecie on-line, w tym tworzenie oryginalnych, autorskich aplikacji na smartfony oraz długotrwałych systemów lojalnościowych związanych z posiadaniem zindywidualizowanego, wirtualnego konta łączącego się z wymogiem zalogowania.

Poprawa metod kolportażu informacji o działalności teatru w sferze off-line

termin realizacji: lata 2018-2022

Mam świadomość stosunkowo dużej aktywności wykazywanej dotychczas przez teatr „Arlekin” w zakresie kolportażu tradycyjnych materiałów reklamowych i informacyjnych. Zamierzam podjąć się przeprowadzenia wnikliwej analizy zarówno podejmowanych dotychczas metod, jak i ich skuteczności. Sądzę, że najbardziej efektywną metodą realizacji planu działań komunikacyjno-promocyjnych jest umiejętnie łączenie środowisk off-line i on-line. Z tego powodu zamierzam zabiegać o dalszy rozwój kolportażu informacji o teatrze poprzez odnajdywanie nowych, czasem niestandardowych miejsc dystrybucji, a także ciągłe uatrakcyjnianie stosowanych środków i materiałów informacyjno-promocyjnych. Obok ulotek, folderów, plakatów, programów, zaproszeń, bonów, banerów, chciałbym posłużyć się w miarę możliwości finansowych teatru

wachlarzem oryginalnych gadżetów promocyjnych, np.: długopisy, koszulki, przypinki, myszki komputerowe, magnesy, maskotki. W pakiet działań w środowisku off-line wpisuje się także oczywista dla teatru obecność w mediach, postrzeganych obecnie jako tradycyjne – prasa, radio, telewizja. Chciałbym by obecność ta była w przyszłości nie tylko stała i aktywna, ale też nieustannie inicjowana ze strony teatru. Dla realizacji tego celu konieczne będzie podjęcie bliskiej współpracy z lokalnymi oraz krajowymi bazami mediów i redakcjami: Telewizja TOYA, TVP Łódź, Ret-Sat, Radio Łódź, Radio Parada, Akademickie Radio Żak, Radio Eska, Dziennik Łódzki, Express Ilustrowany, Gazeta Wyborcza, Rynek Łódzki, biuletyn Teatr Lalek i inne.

Inicjatywy promocyjne

termin realizacji: lata 2018-2022

Wprowadzenie niekonwencjonalnych metod promocji łączących się z działaniami podejmowanymi poza budynkiem teatru, w tym między innymi: gry miejskie, zdarzenia typu flash mob, happeningi z udziałem uczestników warsztatów teatralnych, parady w przestrzeni miejskiej. Towarzyszy mi idea próby sprzęgnięcia codziennego rytmu życia mieszkańców Łodzi ze skojarzeniami związanymi z teatrem „Arlekin”. Przykładami tego typu projektów zrealizowanych już przez inne instytucje są m.in.: nadanie przystankowi komunikacji miejskiej nazwy odnoszącej się do instytucji (przystanki „Arkady Capitol” i „Plac Strzegomski-Muzeum Współczesne” we Wrocławiu), miejsca odpoczynku w przestrzeni miejskiej dedykowane instytucji (grająca ławeczka radiowej Trójki w Gdyni), nazwy ulic, alei, placów odnoszące się do instytucji (Plac Teatralny w Warszawie i Wrocławiu), performatywne komunikaty w środkach komunikacji miejskiej.

Rozbudowane strategie promocyjne dedykowane konkretnym spektaklom

termin realizacji: lata 2018-2022

Indywidualne formy promocji i reklamy dostosowane do danego wydarzenia, w tym między innymi przedsięwzięcia nakierowane na prowokowanie nietypowych zdarzeń na terenie placówek oświatowych, wiązanych finalnie z nadchodzącą premierą spektaklu w „Arlekinie”. Zastosowanie wyjątkowej oprawy spektakli premierowych, mającej na celu podniesienie rangi wydarzenia i uczynienie z niego autentycznego święta teatru.

Uczestnictwo w krajowych i regionalnych programach zniżkowych

termin realizacji: lata 2018-2022

Pragnę kontynuować dotychczasową partycypację teatru w powszechnie dostępnych programach zniżkowych oraz podjąć uczestnictwo w innych, podobnych programach w przyszłości. Uważam, że jest to skuteczne narzędzie strategii budowania widowni, które z jednej strony zachęca do skorzystania z oferty teatru, z drugiej zaś umożliwia dotarcie do kolejnych grup odbiorców.

Przykładami tego typu programów są: Karta Dużej Rodziny, Miejska Karta Seniora, Karta Absolwenta Uniwersytetu Łódzkiego, system sprzedaży grupowej Groupon.

Wprowadzenie narzędzi ewaluacji projektów i spektakli

termin realizacji: lata 2018-2020

W kierowanym przeze mnie teatrze chciałbym korzystać z ilościowych oraz jakościowych metod badawczych mających na celu umożliwienie:

- a) świadomego i celowego kształtowania oferty repertuarowej (spektakle, warsztaty, czytania)
- b) zbierania informacji na temat uczestników projektów i spektakli
- c) zdobywania wiedzy niezbędnej do doskonalenia przyszłych przedsięwzięć teatralnych

Promocja miasta poprzez działalność o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym

termin realizacji: lata 2019-2022

Teatr będący wizytówką miasta powinien zabiegać o udział w programach i konkursach o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim – Teatr Polska, Konkurs na Inscenizację Dawnych Dziel Literatury Polskiej *Klasyka Żywa*, Ogólnopolski Konkurs na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, Lato w Teatrze i innych. Konsekwencją wzmożonej prezentacji spektakli będzie z wielokrotną ilością informacji na temat teatru w mediach, co w sposób pośredni przekłada się również na promocję miasta. W mojej ocenie Teatr Lalek „Arlekin” powinien zwiększyć swoją obecność na krajowych festiwalach teatralnych oraz kontynuować zabiegi o udział w międzynarodowych festiwalach teatrów lalek oraz gościnnych pokazach zagranicznych. Szansą na eksploatację spektakli poza granicami kraju, a co za tym idzie na nawiązanie szerokiej współpracy i ogólny rozwój instytucji może być również udział w działaniach kulturalnych opartych na współpracy międzynarodowej, na którą dotację teatr mógłby uzyskać na przykład z programu Komisji Europejskiej „Kreatywna Europa – Komponent Kultura”.

Cyfrowe Muzeum Lalek

termin realizacji: lata 2022

Bazując na projekcie Cyfrowych Zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie oraz Wirtualnego Muzeum Lalkarstwa (Bałtycka Biblioteka Cyfrowa oraz Państwowy Teatr Lalki Tęcza) proponuję stworzenie Cyfrowego Muzeum Lalek przy Teatrze Lalek „Arlekin”. Powstanie muzeum to szansa na ocalenie dorobku wielu lat pracy wybitnych artystów plastyków i scenografów współpracujących na przestrzeni lat z „Arlekinem” oraz zaprezentowanie tego dziedzictwa kolejnym pokoleniom widzów teatru. Proces digitalizacji obok lalek powinien objąć pozostałe dzieła plastyczne znajdujące się w posiadaniu teatru, takie jak projekty (w tym makiety)

scenografii oraz kostiumów, czy rekwizyty. Mam nadzieję, że środki na powyższy projekt uda się pozyskać z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub z funduszy Unii Europejskiej np. w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

VII.

Plan poprawy stanu finansów Teatru Lalek „Arlekin”

Obejmuję teatr ze stanem finansów niepozwalającym na rychłe i kompleksowe wdrożenie programu merytorycznego. Umowa zostaje podpisana w momencie prowadzenia rozmów dotyczących uzupełnienia dotacji podmiotowej na rok 2018, a ich efekt nie jest w tym momencie wiadomy. Kryzys finansowy teatru może wpłynąć na moją deklarację związaną z realizacją programu w najbliższym czasie. Przedstawiam plan naprawczy, który wdrożony w najbliższych miesiącach, przyniesie skutki widoczne najwcześniej w roku 2019.

1. Kompleksowy audyt dotyczący zarówno sfery finansowej, jak i organizacyjnej. Dopiero jego wyniki pozwolą na odpowiedzialne kształtowanie polityki repertuarowej, a co za tym idzie również finansowej teatru. Elementem audytu powinno być m.in. badanie dokumentacji finansowej w kontekście struktury zatrudnienia i wysokości wynagrodzeń na poszczególnych stanowiskach. Analizie poddane zostać winny także m.in. wydatki związane z eksploatacją spektakli, które często okazują się niewspółmiernie wysokie w stosunku do przychodów.

Termin realizacji: 2018 r.

2. Próba pozyskania od organizatora teatru, jakim jest Miasto Łódź wsparcia finansowego umożliwiającego poprawę obecnego stanu finansów, a w przyszłości również zapewnienia o co najmniej nie zmniejszaniu dotacji w kolejnych latach działalności teatru.

Termin realizacji: rok 2018

3. Wzmoczona aktywność teatru w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, których źródło stanowić będą:
 - a) programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (m.in.: Program z zakresu twórczości artystycznej i edukacji kulturalnej, priorytety: Teatr i taniec/ Edukacja artystyczna/ Edukacja kulturalna; Program infrastrukturalny, priorytet: Infrastruktura Kultury; Promesa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Program Kultura Cyfrowa)

- b) środki z Funduszy Unijnych
- c) programy i dotacje miejskie i wojewódzkie
- d) programy dotacyjne finansowane przez podmioty niepubliczne (Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Banku Gospodarstwa Krajowego, Fundacja Banku Zachodniego WBK, Fundacja PZU z Kulturą, Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy i inne)
- e) fundusze pozyskane od sponsorów

Termin realizacji: lata 2019-2022

4. Powołanie stowarzyszenia przy Teatrze Lalek „Arlekin” celem pozyskiwania środków finansowych z dodatkowych źródeł, niedostępnych dla samorządowej instytucji kultury.

Termin realizacji: rok 2019

5. Prowadzenie akcji promocyjnych związanych z pozyskiwaniem środków. Bogata oferta repertuarowa i edukacyjna oraz praca nad rozwojem współpracy sponsorskiej powinny pozwolić na zbudowanie marki teatru jako miejsca atrakcyjnego pod względem marketingowym i uczciwego partnera w relacjach sponsorskich. Zaistnienie powyższego jest gwarantem powodzenia wysiłków podejmowanych w celu pozyskiwania środków finansowych. Przykładami planowanych akcji promocyjnych są między innymi:

- a) „Kup fotel w Arlekinie”. Akcja skierowana do firm i osób fizycznych polegałaby na możliwości zakupu fotela na widowni Dużej Sceny. „Właściciel” fotela otrzymywałby stosowny certyfikat będący potwierdzeniem zakupu, a fotel zostałby oznakowany tabliczką z nazwą firmy lub nazwiskiem darczyńcy. Dodatkowo lista wszystkich nabywców zostałaby umieszczona na stronie internetowej teatru lub wyeksponowana w foyer.

Termin realizacji: rok 2020

- b) powołanie Łoży Mecenatów Teatru Arlekin skupiającej osoby fizyczne i firmy w celu zapewnienia im stałego uczestnictwa i wkładu w funkcjonowanie teatru. Docelowo chciałbym, aby Łoża przyjęła charakter prestiżowego klubu, którego członkowie zobowiązują się do wspierania instytucji, za co otrzymują od niej różne korzyści i przywileje, a poszczególni sponsorzy otrzymują odpowiednie tytuły w zależności od wysokości wkładu finansowego. Jednocześnie zdaję sobie sprawę, że wypracowanie takich relacji przy specyficznym profilu teatru jest zadaniem trudnym i długofalowym.

Termin realizacji: rok 2021

6. Utrzymanie dotychczasowej współpracy partnerskiej oraz poszukiwanie nowych partnerów finansowych.

Termin realizacji: lata 2018-2022

7. Wynajem sal, wynajem miejsc reklamowych w przestrzeni teatru, sprzedaż powierzchni

reklamowych na materiałach poligraficznych dotyczących spektakli i wydarzeń organizowanych przez teatr: bilety, programy, plakaty, ulotki, zaproszenia.

Termin realizacji: lata 2018-2022

8. Opracowanie oferty komercyjnej wykorzystującej istniejące zaplecze techniczne teatru, w tym drukarnię 3d oraz unikalną konstrukcję pomostu dla animatorów operujących marionetką długoniciową.

Termin realizacji: rok 2019

Reasumując, pragnę wyrazić przekonanie, iż wszelkie działania podejmowane w zakresie wypełnienia misji i wizji teatru, w tym realizacji założeń programowych, skutkować będą poczuciem satysfakcji całego zespołu pracowników Teatru Lalek „Arlekin” w Łodzi z faktu współtworzenia ważnej sceny lalkowej na mapie Polski

III.

Koncepcja organizacyjna działalności

dla Teatru Lalek „Arlekin”
im. Henryka Ryla w Łodzi

Koncepcja organizacyjna działalności

Teatru Lalek „Arlekin” im. Henryka Ryla w Łodzi

W oparciu o:

- dostępne akty normatywne Teatru Lalek „Arlekin” (statut, regulamin organizacyjny)
- blisko dwudziestoletnie doświadczenie związane z pracą w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze oraz na Wydziale Lalkarskim wrocławskiej filii Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie
- ponad dziesięcioletnie doświadczenie związane z pełnieniem funkcji w Związku Zawodowym Aktorów Polskich

niniejszym przedstawiam koncepcję organizacyjną określającą kierunki i harmonogram zmian w strukturze organizacyjnej teatru.

1. Zatrudnienie aktorów teatru na podstawie umowy o pracę.

Uważam, że komfort pracy, gwarancja świadczeń socjalnych oraz przywileje wynikające z zatrudnienia członków zespołu aktorskiego na podstawie umów o pracę, stanowią warunek konieczny dla zapewnienia prawidłowej atmosfery, sprzyjającej przyszłemu rozwojowi teatru. Dotychczas istniejący model zatrudnienia pracowników artystycznych wydaje mi się wadliwy i jest rozwiązaniem rzadko spotykanym jako trwała praktyka w teatrach instytucjonalnych. Posiadanie stałego etatu przez pracownika służy zaspokojeniu jego poczucia sprawiedliwości, pomaga w zacieśnianiu więzi z teatrem, a w konsekwencji tworzy warunki do budowy silnego zespołu aktorskiego.

Termin realizacji: rok 2018

2. Utworzenie stanowiska kierownika literackiego.

Wraz z podjęciem funkcji dyrektora „Arlekina”, pragnę powołać stanowisko jego kierownika literackiego. Decyzję tę uważam za konieczną dla zapewnienia należytego przebiegu kształtowania przyszłego wizerunku teatru. Naturalnym kandydatem do

pełnienia tej funkcji wydaje mi się Michał Kowalczyk, który wyraził już zainteresowanie podjęciem współpracy w tym charakterze. Pan Kowalczyk jest doktorem literaturoznawstwa, który swoją obszerną rozprawę doktorską poświęcił twórczości Wiesława Hejny, twórcy teatru lalek zasłużonego również na scenie "Arlekina". Pragnę podkreślić fakt, że dr Kowalczyk od pięciu lat pełni funkcję pedagoga Wydziału Lalkarskiego AST we Wrocławiu, gdzie prowadzi wykłady m.in. z zakresu dramaturgii i historii teatru lalek, historii dramatu i teatru powszechnego, a także elementów prawa. Wśród zainteresowań badawczych pana Kowalczyka pozostaje m.in. osoba Jana Dormana oraz amerykański teatr lalek. Kolejnymi argumentami przemawiającymi na korzyść tej kandydatury jest fakt, że dr Kowalczyk posiada również wykształcenie aktora-lalkarza oraz ukończone studia prawnicze.

Termin realizacji: rok 2018

3. Powołanie Rady Artystyczno – Programowej.

W skład rady zaproszeni zostaliby przedstawiciele Zespołu Aktorskiego, Działu Promocji i Upowszechniania Kultury, Działu Organizacji Widowni, a także przedstawiciele Wydziału Kultury Urzędu Miasta Łódź, Kuratorium Oświaty w Łodzi, wybrani nauczyciele (szkoły podstawowe i ponad podstawowe) oraz nauczyciele-wychowawcy (przedszkola).

Podstawowe zadania rady: wymiana spostrzeżeń i pomysłów dotyczących oferty teatralnej, wypracowanie nowych środków kontaktu oraz skutecznych narzędzi edukacyjnych.

Termin realizacji: rok 2019

4. Wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej teatru Działu Edukacji Teatralnej.

Zadanie działu: przygotowanie i realizacja szerokiej oferty warsztatowej opisanej szczegółowo w przedstawionym przeze mnie Programie Merytorycznym dla Teatru Lalek „Arlekin” im. Henryka Ryla w Łodzi

Termin realizacji: rok 2019

5. Analiza dotychczasowych zakresów obowiązków pracowników oraz kompetencji poszczególnych działów celem wyznaczenia czytelnego podziału zadań, usprawnienia komunikacji pomiędzy działami oraz umożliwienia skutecznej delegacji kompetencji.

Termin realizacji: rok 2018

6. Analiza i aktualizacja wewnętrznych aktów normatywnych teatru.

Wieloletnie doświadczenie wynikające z działalności związkowej ukształtowało we mnie świadomość wagi poprawnej konstrukcji wewnętrznych aktów normatywnych teatru dla jego prawidłowego funkcjonowania. Posiadam dużą wiedzę w zakresie konstruowania regulaminów organizacyjnych, regulaminów pracy i regulaminów wynagradzania pracowników nabytą podczas pracy nad tymi dokumentami jako Przewodniczący Komisji Zakładowej ZZAP przy Lubuskim Teatrze w Zielonej Górze. Praktyka ta zaowocowała licznymi zaproszeniami do współpracy przy tworzeniu podobnych regulacji w innych teatrach. Zamierzam wykorzystać to doświadczenie dokonując dogłębnej analizy i aktualizacji regulaminów z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych i potrzeb teatru.

Termin realizacji: lata 2018-2020

Wojciech Buszew